

N:o 38.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1877.

— — — — Andra Kammaren den 12 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående beviljade statsbidrag till vägars anläggning, bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer äfvensom anslagna fonder till sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.

(Stats-Utskottets Utlåtanden N:is 24 och 42 samt Memorial N:o 55.)

S. A. K.

Riksdagen, som till behandling förehaft de genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga proposition om Statsverkets tillstånd och behof väckta frågor om statsbidrags beviljande för väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer, äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag, får härmed i underdånighet anmäla följande i anledning deraf fattade beslut:

A) Väganläggningar och vägförbättringar.

1:o. För anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar har Eders Kongl. Maj:t uti ofvanberörda nådiga proposition föreslagit, att Riksdagen måtte anslå och ställa till Eders Kongl. Maj:ts förfogande 200,000 kronor.

Med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, har Riksdagen till bidrag för anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar till Eders Kongl. Maj:ts disposition för år 1878 anvisat två hundratusen kronor.

2:o. Till *väganläggning mellan Lycksele och Stensele kyrka i Westerbottens län* beviljade 1876 års Riksdag ett anslag af 95,000 kronor och anvisade deraf till utgående under innevarande år 15,000 kronor.

Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag har Riksdagen af detta anslag ytterligare anvisat för år 1878 ett belopp af 25,000 kronor.

3:o. 1876 års Riksdag beviljade, för *anläggning af väg emellan Matarengi och Turtula byar inom Öfver-Torneå socken af Norrbottens län* hvarför kostnaden beräknades till 48,600 kronor, ett anslag af 32,400 kronor. Sedan i afräkning härå blifvit för innevarande år af Riksdagen anvisade 17,683 kronor 50 öre, har Eders Kongl. Maj:t hemställt, att återstoden af förutnämnda anslag må under år 1878 lyftas med 14,716 kronor 50 öre; och har hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit blifvit af Riksdagen bifallit.

4:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag har Riksdagen såsom understöd för *anläggning emellan Bredåker och Nedre Edefors inom Öfver-Luleå socken af Norrbottens län* af ny väg, i enlighet med därför af Majoren R. Schough upprättad plan, beviljat ett anslag till belopp af 42,000 kronor samt häraf till utgående under år 1878 anvisat 12,000 kronor.

5:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts i sådant afseende gjorda nådiga förslag har Riksdagen till utförande, i enlighet med en af Löjtnanten A. F. O. Cederberg upprättad plan, af *väganläggning från Sorsele kyrka till Strycksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ulriksdal, Carlgård, Husbondliden och Ruskträsk* beviljat ett anslag till belopp af 343,780 kronor, samt för arbetenas påbörjande, till utgående under år 1878 anvisat 24,093 kronor 86 öre.

B) Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.

6:o. För *understödjande af mindre hamn- och brobyggnader samt upprensning af åar och farleder* har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1878 anvisa samma belopp, som för år 1877 beviljats, eller 20,000 kronor; och har berörda nådiga förslag blifvit af Riksdagen bifallet.

7:o. 1876 års Riksdag beviljade för år 1877 ett extra anslag af 30,000 kronor, att af Eders Kongl. Maj:t användas till understöd för byggandet af smärre båthamnar, afsedda för fiskarens behof vid de större fiskelägena i riket, mot vilkor att åt hvarje fiskeläge, som af detta anslag erhöle del, endast anvisades högst $\frac{2}{3}$ delar af de belopp, lägets båthamn, enligt upprättadt och godkänt kostnadsförslag, beräknats kosta, och fiskelägets invånare i öfrigt förbunde sig att genom verkställande af arbete eller på annat sätt anskaffa minst den tredjedel, som för båthamnens åstadkommande vore behöflig utöfver det beviljade anslaget.

Enär såväl Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen som Fiskeriintendenten vitsordat anslagets fortfarande behöflighet, har Eders Kongl. Maj:t äskat dess utgående äfven för år 1878 med oförändradt belopp 30,000 kronor.

Med bifall härtill har Riksdagen, till understöd för byggande vid större fiskelägen af smärre båthamnar, för år 1878 ställt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett anslag af 30,000 kronor.

8:o. Till fullbordande af hamnanläggningen vid Trelleborg beviljade Riksdagen år 1875 ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 100,000 kronor, att utbetalas med en femtedel under hvarje af åren 1876—1880.

I enlighet med hvad Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit har Riksdagen af berörda anslag till utgående under år 1878 anvisat 20,000 kronor.

9:o. 1876 års Riksdag beviljade till utförande af hamnbyggnad vid Glommen i Hallands län ett anslag af 33,300 kronor att utgå under åren 1877 och 1878, samt anvisade, i afräkning å samma anslag, för innevarande år 17,300 kronor.

Till följd häraf har Eders Kongl. Maj:t föreslagit och Riksdagen beslutat att till utgående under år 1878 anvisa af nämnda anslag återstående 16,000 kronor.

10:o. Till förändring och utvidgning af hamnen vid Råå fiskeläge inom Malmöhus län beviljade 1876 års Riksdag ett anslag af 50,000 kronor att utgå med hälften under år 1877 och återstoden under år 1878.

På grund häraf har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts nådiga förslag, till utgående under år 1878 anvisat af nämnda anslag återstående 25,000 kronor.

11:o. Till utförande af föreslagna kajbyggnads- och muddringsarbeten vid den så kallade kofferdihamnen i Karlskrona beviljade 1876 års Riksdag staden Karlskrona ett lån af 200,000 kronor, att af Riksgäldskontoret utbetalas med en femtedel årligen under fem år, räknadt från och med år 1877.

I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts nådiga förslag har Riksdagen i ytterligare afräkning å samma lån till utgående under år 1878 anvisat 40,000 kronor.

12:o. I ofvanberörda nådiga proposition har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till utförande af de utaf t. f. adjutanten i östra väg- och vattenbyggnadsdistriktet, Löjtnanten i väg- och vattenbyggnadscorpsen G. Hammarström, enligt upprättad plan, föreslagna arbeten till *förbättrande af hamnen vid Oscarshamn* bevilja staden dels ett anslag af 40,000 kronor, dels och på vilkor, som Riksdagen kunde finna godt bestämma, ett lån likaledes å 40,000 kronor, samt härå afräkningsvis för år 1878 anvisa, af anslagsbeloppet, 20,000 kronor och, af lånet, likaledes 20,000 kronor.

Efter inhemtad kännedom, om nämnda samhälles ekonomiska ställning har Riksdagen ansett det ej vara behöfligt, att någon del af det sålunda föreslagna statsbidraget utgår såsom anslag utan återbetalningskyldighet. Från såväl Statistiska centralbyrån som ock magistraten i Oskarshamn införskaffade uppgifter utvisa för de två senaste åren för stadens samtliga, jemte de egentliga utskylderna, väsentligaste inkomstposter en betydlig stegring. Utskylderna åter äro i Oskarshamn bestämda efter ett förhållande till bevillningen, som vida understiger samma bevillningsprocent i åtskilliga andra, med statsbidrag till hamnanläggningar understödda stadssamhällen. Så hafva för år 1875, det senaste år, för hvilket statistiska uppgifter om ifrågavarande förhållanden varit Riksdagen meddelade, utskylderna i Oskarshamn utgått efter 1,75 per bevillningsriksdaler, medan de för samma år utgöra, i Ystad 4,9 och i Trelleborg 5,95 per bevillningsriksdaler.

Än mer, det till Statistiska centralbyrån senast öfverlemnade sammandrag af de utaf stadsfullmäktige granskade räkenskaperna för Oskarshamn, för år 1875, gifver vid handen, att stadens inkomster under året, 93,023 kronor 57 öre, öfverstigit årets *samtliga* utgifter, räntor och amortering å upptagna lån inberäknade, 69,584 kronor 35 öre, med 23,439 kronor 22 öre. Af berörda inkomster uppgå endast vinstmedlen å bränvinsförsäljningen till 51,361 kronor 92 öre; och således skulle användandet under några få år af endast denna inkomstpost, hvilken för år 1876 stegrats till 60,187 kronor 78 öre, vara tillräcklig till bestridande af hela kostnaden för det ifrågavarande hamnbyggnadsföretaget.

Stadens inkomster äro således, jemförda med utgifterna, i sig sjelfva rikliga, äro i uppgående och kunna antagligen utan svårighet än ytterligare, om kommunen pröfvar skäligt, genom beskattning ökas. Vid sådant förhållande,

förhållande, och då staden således synes ega full tillgång till gäldande af ränta och amortering å hela det kostnadsbelopp, som kan för de ifrågasatta arbetena erfordras, har Riksdagen ej ansett sig böra anvisa någon del af det begärda beloppet såsom anslag utan återbetalningsskyldighet eller för ändamålet bevilja statsbidrag på vilkor i öfrigt, som kunna för staten vara förenade med någon uppoffring, och har Riksdagen alltså funnit det af Eders Kongl. Maj:t äskade beloppet böra utgå helt och hållet såsom lån och mot fem procent ränta.

Till följd häraf har Eders Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning blifvit på det sätt af Riksdagen bifallen, att Riksdagen såsom bidrag till utförande af de enligt upprättad plan föreslagna arbeten till förbättrande af hamnen vid Oskarshamn beviljat staden Oskarshamn ett lån af åttatiotusen kronor, att utgå från Riksgäldskontoret och återbetalas på det sätt att årligen, till dess lånet blifvit till fullo guldet, å ursprungliga lånekapitalet, till så stor del, som deraf blifvit lyftad, till Riksgäldskontoret inbetalas sex procent, hvaraf först godtgöres fem procent ränta å det vid hvarje särskild förfallotid oguldna kapitalbelopp, och återstoden utgör kapitalafbetalning, samt på vilkor i öfrigt, som Eders Kongl. Maj:t må ega bestämma; hvarjemte Riksdagen, i afräkning härå, för år 1878 anvisat fyratiotusen kronor.

C) Sjösjänknings- och andra vattenaftappningsföretag.

13:o. Uti ofvan nämnda nådiga proposition har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att till *understödjande medelst anslag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar, som företrädesvis afse att minska frostlëndigheten*, måtte anvisas samma belopp som under de sednare riksdagarne för enahanda ändamål beviljats, eller 80,000 kronor.

Med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, har Riksdagen till ofvan omförmälda ändamål för år 1878 beviljat ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 80,000 kronor.

14:o. Till *befrämjande medelst lån af utdikningar och aftappningar af sanktrakter och sjöar till beredande af odlingsföretag* har Eders Kongl. Maj:t äskat och Riksdagen till Eders Kongl. Maj:ts disposition för år 1878 anvisat 100,000 kronor.

15:o. Beträffande slutligen så väl *vilkoren för erhållande och åtnjutande af statsbidrag till allmänna arbeten som kontrollen å arbetenas utförande enligt fastställda planer*, har, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, Riksdagen beslutat, att nu gällande allmänna vilkor och föreskrifter i afseende å de statsbidrag, som blifvit anvisade för väganläggningar och vägförbättringar, brobyggnader, hamnanläggningar, vattenkommunikationer samt sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag, hvilka föreskrifter och vilkor innefattas i Riksdagens underdåniga skrifvelse den 23 Maj 1873 (N:is 67, mom. 8 och 68), den 23 April 1874 (N:o 27, mom. 11) samt den 5 Maj 1876 (N:o 27, mom. 12), fortfarande skola blifva gällande.

Till upplysning om sammanlagda beloppet af de enligt denna skrifvelse beviljade anslags- och lånesummor bifogas ett deröfver uppgjort sammandrag.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 12 Maj 1877.

Sammandrag af de utaf 1877 års Riksdag beviljade, i dess underdåniga skrifvelse N:o 38 omförmälda statsbidrag för väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.

A) Väganläggningar och vägförbättringar.	Anslag.	Lån.	Summa anslag.	Summa lån.	Summa anslag och lån.
Till fond för anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar	200,000	—	—	—	—
Till väganläggning mellan Lycksele och Stensele kyrkor i Vesterbottens län	25,000	—	—	—	—
För anläggning af väg mellan Matarengi och Turtula byar i Öfver-Torneå socken af Norrbottens län	14,716 50	—	—	—	—
För anläggning emellan Bredåker och Nedre Edefors inom Öfver-Luleå socken af Norrbottens län af ny väg 42,000 kronor, deraf till utgående under år 1878 anvisats	12,000	—	—	—	—
För väganläggning från Sorsele kyrka till Stryksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ullriksdal, Carlgård, Hus-					
Transport	251,716 50	—	—	—	—

	Anslag.	Lån.	Summa anslag.	Summa lån.	Summa anslag och lån.
Transport bondliden och Ruskträsk 343,780 kronor, deraf till utgående under år 1878 anvisats	251,716 50	— —			
	24,093 86	— —	275,810 36	— —	275,810 36
B) Bro- och hamnbygg- nader samt vattenkom- munikationer:					
Till fond för understöd- jande af mindre hamn- och brobyggnader samt upprepning af åar och farleder	20,000	— —			
Till fond för byggande af smärre båthamnar af- sedda för fiskarens behof vid de större fi- skelägena i riket	30,000	— —			
Till fullbordande af hamn- anläggningen vid Trelle- borg	20,000	— —			
Till utförande af hamn- byggnad vid Glommen i Hallands län	16,000	— —			
Till förändring och ut- vidgning af hamnen vid Råå fiskeläge inom Mal- möhus län	25,000	— —			
Till utförande af före- slagna kajbyggnads- och muddringsarbeten vid den så kallade koffer- dhamnen i Karlskrona	— —	40,000			
Till förbättrande af ham- nen vid Oskarshamn 80,000 kronor, deraf till utgående under år 1878 anvisats	— —	40,000	111,000	80,000	191,000
Transport	— —	— —	386,810 36	80,000	466,810 36

	Anslag.		Lån.		Summa anslag.		Summa lån.		Summa anslag och lån.	
Transport	—	—	—	—	385,810	36	80,000	—	466,810	36
C) Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.										
Till fond för myruttidknin- gar och vattenaftapp- ningar till förminskande af frostländigheten	80,000	—	—	—						
Till fond för understöd- jande af utdikningar och aftappningar af sanka trakter och sjöar till beredande af odlings- företag	—	—	100,000	—	80,000	—	100,000	—	180,000	—
Summa kronor	—	—	—	—	466,810	36	180,000	—	646,810	36